

θρέφτης τῆς μελλούμενης κοινωνίας. Είναι φανταστικός, είναι ἀνύπαρχος τάχα ὁ τύπος αὐτὸς τοῦ δασκάλου ποὺ ὄνειρευόμαστε; Ὁ δάσκαλος θὰ ἔξακολουθήσει λοιπὸν πάντα νὰ είναι κακός, ἀσκητός; Είναι ἀνάγκη τῆς ζωῆς ὁ γόμος τοῦ ἀληθισταρχημοῦ, ὅπως μᾶς διδάσκουνε οἱ ὡραιόπαθοι η συφεροντολόγοι ἀπολογητὲς τοῦ Κακοῦ; Ἐμεῖς οἱ ὀπτιμιστὲς πιστεύουμε σὲ μᾶ Ζωὴ καλύτερη. "Οταν ἡ γία ποὺ είναι γιομάτη σήμερα ἀγκάθια καὶ πέτρες, η ποτισμένη μὲ τὴ χολὴ τοῦ μίσους, μὲ τὸν ἥθρωτα τῆς ἀδικίας, καθαριστεῖ καὶ καλλιεργεῖ, θὰ ἀναδώσει τὰ ὡραιότερα λουλούδια τῆς. Δὲν εἴμαστε ἀπλοφοί οἱ ὄνειροπόλοι, ὅπως θὰ μᾶς χαρακτηρίσουνε εὔκολα οἱ θετικοὶ κ' οἱ ἔξυπνοι. "Ισως νὰ εἴμαστε περισσότερο πραχτικοὶ παρ' ὅ, τι αὐτοὶ φαντάζονται. Φτάνει νὰ συφωνήσουμε ποὺ τελειώνει τὸ ὄνειρο καὶ ποὺ δρχίζει ἡ κρύα πραγματικότητα. Ἐμεῖς βλέπουμε ἔναν δργασμό δημιουργικό, ποὺ πυράνει τὶς φλέβες τῶν ἀνθρώπων, ἀκούμε τὴ βούη τῆς καταγίδας ποὺ μᾶς στέλνει ἀπὸ μακριὰ τῇ φοβέρᾳ τῆς, εουφάμε τὴν εὐναδία τῆς γῆς ποὺ μιρίζει βροχή. Είναι η εὐεργετι-

κή βροχὴ ποὺ ἔσπλένει καὶ κάνει τὶς πέτρες νάστρα φτουνές ἀσπρες στὸν ἥλιο.

Ο διμορφότερος ρόλος στὸ ἔργο τῆς ἀναδημούργιας, ὑστεριῶς ἀπὸ τὴν ἀγρια καταγίδα, προορίζεται γιὰ τὸ δάσκαλο. Γι αὐτὸς θὰ θέλαμε κι ὁ Ρωμαὶς δάσκαλος νὰ μὴ βρεθεῖ καθυστερημένος, κατώτερος ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ του, ταπεινότερος μπρὸς στοὺς Εὐρωπαίους συνάδερφους του. Υπάρχει κ' ἐδῶ δουλιὰ γιὰ τὸ δάσκαλο, ἀρκετὴ νὰ ἴκανοποιήσει κάθε ἀνώτερη φιλοδοξία. Τὰ δυὸ μεγάλα τέρατα, τὸ τέρας τοῦ Ραγιαδισμοῦ καὶ τὸ τέρας τοῦ Μιστριωτισμοῦ, αὐτὸς θὰ τὰ πνίξει μέσα τοὺς τὴ δύναμη νὰ δουλέψουνε γι αὐτὸς τὸ σκοπό, ἀς δώσουνε τὸ γληγορότερο τὰ χέρια ὁ ἔνος στὸν ἄλλον, κ' ἔτοι σφιχτὰ χεροπιασμένοι, ἀς βαδίσουνε τὸ δρόμο τους τὸν ἀγκαθόσπαρτο, μὲ τὸ κεφάλι ἀψηλά, μὲ τὰ μάτια γυρισμένα πρὸς τὸ φῶς τῆς μεγαλῆς Ἀνατολῆς, ποὺ γλυκορροδίζει πίσω ἀπὸ τὸ ἀψηλὸ βουνό τῆς σκοτεινῆς Ἀιγαρτίας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΘ. ΒΟΥΤΥΡΑ

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

5

— Αὐτὸς είναι, αὐτὸς... Ποιὸς ἄλλος θάνατος; Λέσι καὶ τὸν τόπο του... Αὐτὸς τὸ τέρας είναι, αὐτὸς τὸν γέρε καὶ πάει!

— Μά ποιὸς πνίγηκε; ρώτησα γώ, γκὰ ποιόνα λέτε;

Είχα ἀκούσει καλά καὶ είχα καταλάβει, ἀλλὰ ρώτησα ἔτοι.

— Ο περιφρημός ἔξαλλεοφός μου, ὁ Κώστας Παρδέλης! μοῦ ἀπάντησε ὁ πατέρας μου, αὐτὸς πνίγηκε, δὲν ἀκούσεις γιὰ ποιόνα λέμε τόση δρά;... Αὐτός, αὐτός... Καὶ, καθὼς φρίνεται, είχε ἔσκινησε νὰ μᾶς ἔρθει κ' ἐδῶ! Κ' ἐδῶ νὰ μὴ μᾶς ἀφήσει ἡσυχους! Βαζώ στοίχημα διὰ ἐδῶ ἐρχότανε... 'Αλλ' ὑπάρχει Θεός! Ἄργει, ἀλλὰ δὲ λησμονεῖ...

Ο πατέρας μου πίστευε τώρα στὸ Θεό, ἐνῶ πρὸ ἡμέρων δὲν πίστευε σὲ τίποτα.

Καὶ ἔσκιλονθήστε:

— Τώρα ἐμπρός, θὰ φύγουμε κ' ἔμεις ἀπὸ δῶ, ἀπὸ τὴν ἐρημιά, καὶ θὰ πάμε πάλι πίσω, θὰ πάμε πάλι μέσ στὴν εὐτυχία, ἐκεῖ, ἐκεῖ!... Κι διὰ θὰ σιάξουν, διὰ θὰ διορθωθοῦν...

"Η μάνα μου ἔπειτα, είπε στὸν πατέρα μου, πάλι καλὸ θάτανε νὰ πληροφορηθεῖ καλά, νὰ βεβαιωθεῖ, πρὶν κάνουμε τὸ ταξίδι καὶ βρεθοῦμε μπερδεμένοι. 'Ο πατέρας μου τῆς ἀπάντησε πώς τόχες σκεφτεῖ αὐτό, καὶ διὰ θὰ βεβαιωθούτων πρῶτα κ' ἔπειτα θὰ φεύγουμε.

Τὸ βράδυ στὸ τραπέζι μιὰ σιωπὴ μᾶς βάρυνε. 'Ο πατέρας μου καὶ η μάνα μου σιωπήριοι μένανε. Κάτι είπανε, γκὰ μιὰ στηγμή μόνο, καὶ πάγκανε.

Καὶ είχανε διώσει καὶ τὰ μικρά, γιατὶ φιλαρούσαν.

νε, λέγανε γιὰ τὸν τόπο ποὺ θὰ πηγαίναμε, θυμόντουσαν τὶς φιληνάδες τους. Κι αὐτὰ πήγανε σ' ἔνα ἄλλο δωμάτιο καὶ καθίσανε στὸ βάθος, ὅπου φωτίζοταν περισσότερο ἀπ' τὸ φῶς τῆς σελήνης, παρὸ δὲ τὸ φῶς τοῦ λυχναριοῦ, καὶ κεῖ ἀρχίσανε νὰ τραγουδοῦνε :

Βαπόρι, βαποράκι,
ποὺ πᾶς γιαλό, γιαλό...

Κ' είτεν αὐτὴ τὴ βραδιά μιὰ ἡσυχία ἔξω, μιὰ γαλήνη, ποὺ θύμιζε τὶς ἀνοιξιάτικες βροδίες.

Ἐγώ κοίταζα τὸ σπίτι καὶ τὸ βόλεπτα μὲ λύπη, κοίταζα τὴν κάθε γωνιά του, τὸ ταβάνι, τοὺς τοίχους, τὰ παράθυρα, καὶ τὸ λυτόμουνα, ποὺ θὰ τάφιναμε μόνο, ἐρημο. Καὶ σὰ νὰ τόβλεπτα καὶ πῶς θάταν, ὅταν θὰ τ' ἀφίναμε. Σκοτεινό, σιωπηλό, ἐρημωμένο...

Στὸ χρεβάτι μου ἔμεινα ἄγρυπνος ώρες. Που νὰ κοιμηθῶ. Δὲν είχα μόνο νὰ σκεφτῶ τὴν ἀναχώρηση, τὸ γυρισμὸ πάλι, στὴ χώρα ποὺ γεννήθηκα, ἀλλὰ καὶ τόσα ἄλλα κι ἄλλα.

Κάτι λόγια τοῦ πατέρα μου μάλιστα ἔχονταν καὶ ξαναχρόνταν στὸ νοῦ μου.

Στὸ τραπέζι ή μάνα μου είχε σκύψει στ' αὐτὶ του καὶ τοῦ είχε πεῖ σιγὰ κάτι. Κι αὐτὸς τῆς ἀπάντησε δινάτα :

— Επρεπε νάμον πανεῖς ἄλλος καὶ νάγκα τοῦτο δῶ γερό, καὶ σούλεγα!...

Κ' έδειξε τὴ γροδιά του.

Ουμέτηρα καὶ τὸν πατέρα μου πᾶς είπανε στο-

πόλη, ποιήσαμε ἀφῆσε.

Θυμώδης, ἀπαιτητικός, σέργει μὲ τὸ ίεπτα τὴ μάνα μου, καὶ δτον ἔχοταν καὶ τὸ φᾶ δὲν εἶταν ἔτοιμο, χαλούσε ὑόσιο! "Ἄλλαξ ὅμως ἔπειτα πολὺ, πρὸ πάντων, δτον φύγαμε, δὲν εἶταν αὐτὸς πιά, εἶταν ἄλλος!... Φερόταν καλὰ στὴ γυναικα του, μὲ καλὸ τρόπο πάντα καὶ κοίταζε μάλιστα, δτον αὐτὴ ποὺ θύμωνε τῶρε, νὰ ὑποχωρεῖ.

Μιὰ φροὰ μόνο τὸν είδα νὰ θυμώνει καὶ νὰ κρατὲ τὸ θυμό του, δχι δπως πρῶτα, ποὺ νὰ θυμώσει ἔτσι. "Ἐνα βράδι ἡ μάνα μου τοῦ θύμωσε πῶς τὸν λέγανε στὴν πατούδα του. Καὶ τὸν λέγανε: Κοντορεθιούλη! Αὐτὸ τόχα ἀκούσει καὶ ἀπ' ἐκεῖνον, τὸ θειό μου, νὰ τὸ λέσι.

— "Ε, καλά, ἔχωνε ὁ πατέρας μου πειραγμένος, νάπταιρες ἔνων ψηλὸ!...

Καὶ τῆς κράτησε θυμὸ σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ φαγτοῦ, κ' ἔπειτα σηκώθηκε χωρὶς νὰ πεῖ λέξη, καὶ πήγε νὰ κοιμηθεῖ.

Άλλα τὸ ποσοὶ τόχε λησμονήσει καὶ τσχανε πέλιγόλα.

"Ηρθε καὶ στὸ νοῦ μου ὁ θειός μου πῶς θὰ πνιγόταν!...

Τὸ στόμα του μὲ τὰ μεγάλα καὶ ἀραιὰ δόντια, θὰ γέμισε ἀλμυρὸ νερό!...

Άλλ' πάσαγε τὰ μάτια του νὰ είχανε τὸ περιγελαστικὸ ἀκόμα; Πῶς ἤθελα νὰ τὸν ἔβλεπα!...

Μ' αὐτὲς καὶ ἄλλες σκέψεις ἔχασα τὸν ὑπνο μου. Ποὺ νὰ κοιμηθῶ! "Ακούσα τὸ γολόγι νὰ κτυπᾷ καὶ μέτοπα τοξεῖ! Πηγάλναμε γιὰ τὸ ξημέρωμα...

Τελείσα τὰ μάτια καὶ ἀποφάσισα νὰ κοιμηθῶ!...

"Ακούσα τὸν ἀνεμο, ποὺ είχε σηκωθεῖ, νὰ φυσᾷ διντάτα, νὰ βροντᾶ, κ' υστεροὶ νὰ φεύγει, νάπταιρούνεται γρήγορα καὶ νάφινε κάποια ήσυχια. Άλλα πάλι νὰ κ' ἔχοταν, κ' ἔχοταν, μοῦ φάνηκε, μὲ κρότο σιδηροδρόμου.

Ἐπὶ τέλους ὁ ὑπνος μὲ πῆσε κ' είδα καὶ δνειρο.

Βρισκόμουνα στὴν πόλη ποιήσαμε ἀφῆσε, καὶ ξπου θὰ πηγάναμε, κ' εἴμουν σὲ μιὰ ἔξοχη τῆς, σ' ἔνα γκοστό μου δόδιο χαραγμένο μέσ στὰ χωράφια.

Ο ήλιος ἔδιε, χαντζαν. Εύντησα. "Ακούσα τὸν πότο του ἀνέμους ιδροχετο.

Πάλι ὁ ὑπνος μὲ πῆσε.

Την ἄλλη μέρα είγαμε βροχή, θύελλα, κατακλυσμὸ συστό. Ο τόπος βούλζε, μοήγροιζε ἡ πλάτη. Νερά κατέβαιναν δωρισμένα, είχαν πλημμυρίσει τὰ πάντα.

— Πότει τῶρε! Θὰ τὴν πῆσε τὴν Κουτρούλη... είπε ἡ μιὰ ἀδεοφούλη μου.

— Θὰ ταξιδεύει!...

Ἐγὼ φαντάστηκα τὸ γατόκι συμένο ἀπ' τὰ θολὰ νεοδ., νὰ τοξεῖ στὴ θάλασσα, κ' ἔπειτα, δπως είγα δεῖ πολλά, οιγύνεο στὴν ἀμπουδιά καὶ κεῖ νὰ σπιλ· ζει. Καὶ σὰ νάδα τὴν τοξικα την τὴ φαδδωτὴ νάνκι παδιουένη, ποὺ τόσο τὴ γαλδεύομε, τὰ μάτια του βγαλιένα!...

Καὶ δ τόπος βούλζε, μοήγροιζε, βροντούσσε ἀδιάκοπα, καὶ τὰ νεοδ. θολά, μπροστιμένα, γρήγορα, τοέχανε, σὰ νὰ βιαζόντουσαν νὰ πάνε κάπου...

Κατὰ τὸ δράδι δμως ἔπεισα μὲ πυρετό. Τὸ σπίτι ἄνω - κάτω ἔγινε. "Ισαμε τότε κανεὶς δὲν είχε ἀρωστήσει, μ' δλη τὴν κακοφαγιὰ ποὺ κάνναμε. "Ισως δέρας, δπως ἔλεγε ὁ πατέρας μου, μᾶς βοηθοῦσε. Άλλα νὰ τώρα, ἔγω, καὶ μάλιστα, πότε;

"Οταν ἥρθε ὁ πατέρας μου μπήκε μέσ στὸ δαμάτιο μου ποὺ εἴμουν ἔγω καὶ οἱ ἀδερφούλες μου, ποὺ μούκαναν συντροφιά, μπήκε τραγαμένος καὶ πίσω ἡ μάνα μου.

Μὲ ωρήσε σὰ γιατρὸς, τὶ αἰσθανόμουνα, καὶ ἀλλα.

"Ησύχασε ἔπειτα, σιχ μ' ἀκουσε, τὶ μάνα μου, λέγοντάς της δτο δὲν είναι τίποτα....

"Υστερά είπε καὶ τὶ είχε κάνει γιὰ νὰ μάθει καλά διν είναι ἐκεῖνος, πούχε πνιγεῖ, δ ἐξάδεοφρός του. ΕΓ γε τηλεγραφήσει στὸ νονδ μου...

Μετὰ ιλήσσαις γιὰ τὸ τεξίδι.

Ἐγὼ είδα μὲ τὸ νοῦ μου πάλι τὸ βαπτοῦ, τὶ θάλασσα, τὰ στρογγυλὰ παραθυρόσκια καὶ σὰ νάκουσα τὸν πρότο τοῦ κύματος. Καὶ ἡ καρδιά μου χτύπησε ἀπὸ χαρὰ κ' έλπιδα.

Τώρα θὰ χαρούμουνα τὴ θάλασσα, τὸ ταξίδι, καὶ δχι δπως τότε....

"Εμεινα τοῖς ἡμέρες στὸ κρεβάτι, τρεῖς ἡμέρες σχεδὸν μὲ τάραξε ὁ πυρετός. Στὸ διάστημα αὐτὸ καὶ μιὰ είδηση δὲν είχαμε ἀπὸ τὸ νονδ μου, καὶ δ πατέρας μου είταν ἀνήσυχος.

Στὴν ἀρρώστια μου χτήν οι Τοργούδηδες φανήκανε γενναιοδόρῳ.

Μοὺ στελλανε δυὸ αὐγά καὶ μὲ τὴ συμβουλὴ πῶς θὰ τὰ πάρω. Μόνο μελάστα!

"Η δουλίτσα, ποὺ τάφεσε, ωᾶς είπε κ' ἔνα νέο. "Οτι ἀρχίσανε κι ἄλλες δρινθούλες νὰ γεννοῦντε....

Καὶ ἡ δουλίτσα ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ γι αὐτὸ ποὺ γινόταν.

— Βρὲ τὸ κοντό, μᾶς είπε ἡ μάνα μου, δταν ἡ δουλίτσα ἔφυγε, δὲν τὸ είδατε; χαιρόταν σὰ νὰ τὰ γεννοῦσσαν νὰ τὰ φάει αὐτή!...

— Άλλα πρέπει νὰ πῶ κι αὐτό, δὲ βαστῶ, πρέπει νὰ τὸ νοσήμω :...

Η μάνα μου, δταν ἔπεισα δρρωστος, έσογόταν καὶ δ τόσο καὶ μὲ ωρήσει. θάζοντας τὸ χέρι της στὸ μέτωπο μου :

— Γιὰ νὰ δῶ, πῶς είσαι; Τὶ αἰσθάνεσαι;

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ ηρθε καὶ μὲ ωρήσεις κοιτάζοντάς με γλυκά :

— Γιὰ νὰ δῶ, γιὰ νὰ δῶ τὸ κεφαλάκι σου...

Αγεν ξέσω πῶς μὲ πέραξε τὸ κοίταγμά της αὐτὸ τὸ ηλικό, ἡ ματιά της ποὺ είτανε γεμάτη γλύκα, του φερότητα.

Αγεν ξέσει νὰ μὲ κοιτάζει ξτσι. δχι, δὲν ηθελα! Μὲ πεισα...

Καὶ δταν, πάλι, ηρθε, ἀπέφυγε νὰ τὴν κοιτάξει.

— Τὶ έχεις; μὲ ωρήσεις αὐτή;

— Τὶ νάχω, δὲν έχω τίποτα!

— Γιὰ νὰ δῶ!

— Εβαλε τὸ χέρι της στὸ μέτωπο μου :

— Μάτσ... θρασία! "Αρχισες καὶ θροσίζεις.. Πάλι νὰ σου κάνω ξνα τούτι...

Κ' Ξέρνε.

Στεναγμός θηκα και ταράχητη μαζί, γι' αυτό που
εκανα, νάπτι σήμω τη ματιά της μάνας μου. Άλλ' εί-
πα μέ μανι.

— Δέ φέλε νι, με κοιτάζει έτσι...

Τήγν τέταρτη μέρα σηκώθηκα. Είμουνα καλά και
καλά. Ακόμα δύος είδηση ό πατέρας μου δὲν είχε
λάβει απ' τὸ νονό μου, και ἀνησυχοῦσε. Και μεῖς μα-
ζί του.

Βγῆκα τὸ ἀπόγεμα ξέω. Και πῆγα μάλιστα, σ' ξα-
μαγαζάκι, που είτεν κοντά στὰ περιβόλια, νὰ φωνίσω
κάτι.

Η μόνη μου μοῦ είχε πεῖ νὰ περάσω και ἀπ' τὸν
Τοργούδην και νὰ τοὺς εὐχαριστήσω γιὰ τὸ δυὸ αὐ-
γὰ που μοῦ στελλάνε. Άλλα τὸ στόμα μου κλειστό !
νὰ μὴν πῶ ἀκόμια τίποτα δὲν φεύγαμε και τὸ λοι-
πό. Επειπε ποῶτα νὰ μάθουμε καλά. Αὐτὸ τόχε πεῖ
και στὶς ἀδεοφούλες μου. Μήν τοὺς ξεφύγει τίποτα,
και στὴ δουλίτσα ἀκόμα. Μιλιά !

Πήγα στὸ μαναζάκι, φώνησα, και στὸ γυρισμό, πέ-
ρασα ἀπ' τὸν Τοργούδην. Τοὺς βρήκα στὸν κῆπο.

Τοὺς εὐγαοίστησα γιὰ τὰ δύο αὐγά.

Η Τοργούδη μὲ ωρήσης γιὰ τὴν ἀρρώστεια μου
και τανύκικε χρούμενη που γέντρια καλά.

Ο ἀντρας τῆς μίλησε και αὐτὸς και είπε :

— Μικοοποάμμιατα ! Μπορεῖ και νὰ μὴ νάρρω-
στησει κανεὶς !...

Στεκόταν στὴ μέση τοῦ κήπου, κοιτάζοντας τὶς
δρονίδες που σκάλιζαν, που τοῦ σκύδανε τὸν κῆπο.

— Ε, και νὰ πάρω κανένα μαχαρί !... είπε κου-
νώντας τὸ κεφάλι του.

— Μήν τὸν πιστεύεις, μοῦ είπε ή γυναίκα του, Ε-
τοι τὸ λέει... Αὐτὸς τρέμει γιὰ τὶς δρονίδες !...

— Ογι, νὰ μὴ ιέται θέρμη, μούρκοισε κατότες.

— Δὲν είπα αὐτό...

Ο κιό Τοργούδης ἀσψισε κάτι σὰ γρυλλισμό, και
κινήθηκε. Ξήργε στὸ βάθος τοῦ κήπου, χώθηκε μές
στὸ δέντρο.

— Τὴν ξητισε ! Ξκανε ή γυναίκα του.

Μαϊ είτε νὰ πεοάσω ὅπο μέσα, και πήγα.

Πηνεὶ μίνησε νὰ μὲ οιωτὰ τὰ ίδια πάνω κάτω. Μοῦ
ἔδωσε και σπόδους νὰ δώσω τῆς μάνας μου γιὰ νὰ
τοὺς πιπτέσῃει.

— Νὰ τοὺς φιτέψει ! Είπε ιέτη νῦ μου, που νᾶ-
ξεσε !

Κείνη τὴ στιγμὴ μπήκε μέσα ή Μαρούλι, κρατῶν-
τας θριαμβευτικά ένα αὐγό.

— Κυρίακια κυρία, κοίτα !.. κοίτα, τὶ μεγάλο....

— Α, val ! αὐτὸς είναι αὐγό, αὐγάρασος !... εἰ-
πε ή Τοργούδη, παίρνοντάς το. Καλά ἀκουσα γὼ,
τὶς φωνές τους πωρώτερα....

— Αὐτὸ τόκωνε δὲ πετεινός, κυρία !...

— Τὶ Λες, βρε ἀνόητη ;

— Σᾶς ὄρκιζομαι, κυρία, τὸν είδα....

— Βοὲ, πήγαινε ἀπ' ἔδω....

— Μὰ αὐτὸς είταιε στὸ κοφίνι !...

— Όριστε ! Ξκανε ή κυρία Τοργούδη γελώντας,
σὲ μένα, πῶς σου φάνεται !....

— Υστερά στὴ δουλίτσα :

— Καημένη Μαρούλι, μακάρι νὰ γεννοῦσαν και

τάρσενικά, ή δχι μόνο μεῖς τὰ θηλυκά !... 'Άλλα...

Η Τοργούδη δύμως ποὺ τάλεγε αὐτά, οὔτε μισό
παιδί είχε γεννήσει.

Ἐφυγα και γελούσα στὸ δρομο, ποὺ φραντάστηκ
τὸν Τοργούδη γκαστρωμένο ή τὸν πατέρα μου....

Πήγαινα σιγὰ στὸ σπίτι. Είδα ἀπ' ξέω τὶς ἀδερ-
φές μου νάναι.

Κάτι μοῦ φωνάζαν, ποὺ δὲν μποροῦσα στὴν ἀρχή,
νάκουνσο. "Οταν πλησίασα λιγο, τὶς ἀκουσα νὰ λένε
ουδιμικά :

— Μάθαμε, μάθαμε, θὰ φύγουμε !...

Κατάλαβα τὶ έτρεχε...

Μετὰ δεκαπέντε μέρες φύγαμε ἀπ' τὸ σπίτι αὐτὸ
τῆς ἐρημᾶς. Αποχωρετήσαμε τοὺς Τοργούδηδες και
ιπτήκαμε στὴν ἄμαξα ποὺ μᾶς περίμενε. Μιὰ σούστα
είγε πάρε έπιπρδς μὲ τὰ ρούχα.

Τὶ κλαύσατα κάναμε... Σὰ νὰ διέπω ἀκόμα τὴν
Τοργούδην νὰ κλαίει, τὸ δουλάκια νὰ σφρυγίζει τὰ μά-
τικα του ἵε τὴν ποδιά του και τὸν Τοργούδη μὲ γειά
τα δάκονα τὰ γουολωμένα σάτια του. Καὶ είχε θγά-
λει αἵτος μιὰ μαντήλια σκούσα, μενάλη, γυγάντια, ποὺ
μένουντες έπειτα νὰ τῷ πῶς ἀν δ Κίνλωπας κείνος, δ
Πλίσιους. Ξεπιαγνε μαντήλι, τόσο μεγάλο θὰ το-
κανε.

Η ἄμαξα ξεφυγε γοήνοοα. Χαιρετηθήκαμε κι ἀπὸ
μακοιά, κουνώντας τὰ μαντήλια μας. Είδαμε και τὸ
σπίτι μας. Θεέ, πῶς τὸ λυπόμουντα ! Κλειστό, κατά-
κλειστο, καθι κανεὶς έκει, κοντά του. Έρημά...

Η αιακα ἀποικιανόταν. Οι Τοργούδηδες, τὸ
δοιάριν πικοσάντανε. Στεκόντουσαν ἀνδρες στὴ γομι-
πη, ἀνίνται, και μῆς κοιτάζανε. Άλλα και τὸ σπιτά-
κι πατέρων, μένο. Ξεπιο, κι αὐτὸς φανότανε νὰ μᾶς
κοιτάζει, νὰ μᾶς κοιτάζει θλιβερά. τὸν φεύγαμε, ποὺ
ταρφίναμε !.....

ΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Καὶ μοῦπανε φτερούγησε στ' ἀστέρια

Στῶν ήλιων μέσα κούψουν τὰ φιλιά....

Φτερά ξειεις Σύ, ψυχή, λαλιά και χέρια,

Νὰ ζήσεις στῆς 'Άληθειας τὴ φωλιά.

Καὶ πέταξα μακριὰ ἀπ' τὰ βαλτονέρια,

'Απ' τῆς Ψευτιᾶς τὴν πόρνισσα ἀγκαλιά....

Καὶ ζύγωσα τ' ἀθόλωτα λιμέρια

Πετώντας τοῦ Μαρτύρου τὴ θελιά....

Καὶ ζῶ τῶσα μὲ τ' ἀστρα, μὲ τὴ μοίσα...

Τὸ Νοῦ, τὸ Θεό, τὸ Φῶς, τὸ Πᾶν, τὴ Λύρα,

Θορηώντας τὴν ἀνθρώπινη νηγτιά....

Κι ἂν σιδύνω κι ἂν βασίνει με τὸ σῶμα,

Πιὸ κάπου ἀπ' τὸννοπέπλου μου τὸ ζῶμα,

Μὲ κάπει ξιένα δλόγικεια φωτιά....

ΦΙΛΗ ΒΑΤΙΔΟΥ